Rok 1873. Kraków, środa 4 czerwca Nr. 126.

KRAJ

Dziennik KRAJ wychodzi codzień rano z wyjątkiem dni poświątecznych.
Numer pojedyńczy w Krakowie i Lwowie kosztuje 5 centów.

Przedpłata wynosi:

	rocznie	kwart.	mies.
w Krakowie	12 złr.	3 złr.	1 złr.
w Austrji z przesyłką	16 „	4 „	1 „ 40.
w Niemczech	12 tal.	3 tal.	1 tal.
we Francji	80 fr.	20 fr.	7 fr.
w Serbji, Włoszech, Rumunii i Szwajc.	48 fr.	12 fr.	4 fr.
w Turcji	64 „	16 „	6 „
w Belgji	56 „	14 „	5 „

Przedpłatę przyjmuje Administracja dz. Kraj, urzęda pocztowe austrjackie i zagraniczne, oraz niżéj wymienione ajencje.
Redakcja, Administracja i Ekspedycja miejscowa w Krakowie ul. Mikołajska l. 435.
Listów niefrankowanych nie przyjmuje się.
Reklamacje nieopieczętowane wolne od opłaty i uwzględnia się je tylko w terminie 8 dni. — Rękopisów nie zwraca się.

Cena ogłoszeń (inseratów).
w pierwszém umieszczeniu wiersz . . 8 cnt.
w każdém następném umeszcz. wiersz 5 „
Stempel od każdorazowego umieszez. 30 „
Ogłoszenia przyjmuje administracja i ajencje

Ajencje przyjmujące przedpłatę. W Krakowie: M. Dworski. Skład papieru Ż. J. Wywiałkowskiego, handel Wierzuchowskiego. — **We Lwowie:** Księgarnia Gubrynowicza i Szmidta.
Ajencje przyjmujące ogłoszenia. W Krakowie: Marjan Dworski. — **We Lwowie:** Ajencja dzienników A. J. Piątkowskiego. — **W Tarnowie:** Księgarnia Gazdy. — **W Wiedniu:** B. Wołowski Administrateur de la Gazette des 'Etrangers, Wien Kolovratring 9. — Hasenstein & Vogler, Neuer Markt Nr. 11. — Oppelik, Wolzeile Nr. 22. — Rudolf Mosse, Seilerstätte Nr. 2. — Filip Löb, biuro anonsów, Wolzeile Nr. 2.— **W Pradze:** Ferdinandsstrasse Nr. 38. — **W Berlinie, Monachjum, Zürichu i St. Gallen:** Rudolf Mosse München, Windermachergasse, 3. — **W Hamburgu, Frankfurcie** nad **Menem, Berlinie i Lipsku, Bazylei, Zürichu, St Gallen, Genewie i Sztutgardzie:** Hassenstein & Vogler. — **W Paryżu:** Księgarnia Władysława Mickiewicza „Librairie de Luxembourg rue de Tournon 16."

Ogłoszenie przedpłaty na „Kraj".

W Krakowie:		w Austrji z przesyłką pocztową
na czerwiec	złr. 1.	złr. 1 40 c.
na czer. lip. sierp. wrze.		„ 5 50 „

Kraków 3 czerwca.

Jak się zdaje, wyborcza agitacja świętojurców i żydów galicyjskich, ciągnących w niepojętém zaślepieniu wodę na młyn centralistów, nie cieszy się w kraju powodzeniem. Fakt ten, który nas dziwić nie może, tłumaczą wszakże dzienniki niemieckie środkami represyjnemi ze strony władz polskich i każą sobie, jak n. p. *D. Z.*, telegrafować ze Lwowa o stawianiu przeszkód zgromadzeniom wyborczym. Lecz i na tém nie koniec; *D. Z.* chce w tém wszystkiém widzieć ukrytą rękę ministra Ziemiałkowskiego, jakkolwiek wyraża się bardzo ostrożnie. „Wolimy tymczasem — są jéj słowa — przypuszczać błąd naszego korespondenta, aniżeli to, że członek wiernokonstytucyjnego ministerstwa zamierza wpływać na wybory w Galicji z uszczerbkiem żywiołu wiernokonstytucyjnego." *N. fr. Presse* rownież się rozpisuje o mniemanych prześladowaniach wiernokonstytucyjnych wyborców w Galicji i wzywa rząd, aby im udzielił swojéj opieki.

Niesprawiedliwość, jakiéj Prusy dopuszczają się w zdobytych na Francji prowincjach, bywa jeszcze niekiedy zaprawiana trefnisiostwem w guście Bismarka. Tak w Mulhouse władza niemiecka pozwoliła z początku na udzielanie nauk w szkołach publicznych w połowie po francuzku, a w połowie po niemiecku. Było to wprawdzie ustępstwo nie wielkie, ale zawsze ustępstwo; lecz program rodzielił nauki pomiędzy obydwoma językami w taki sposób: historja, jeografja i matematyka po niemiecku, rysunki zaś i kaligrafja po francuzku!

Przesilenie wewnętrzne nie zmienia polityki zagranicznéj, twierdzi dzisiejszy rząd francuzki. Takie zapewnienia czyni zresztą każdy rząd, co wcale nie przeszkadza reakcji bujnie się we Francji rozwijać. Jeżeli de Broglie nie myśli dziś o wskrzeszeniu władzy świeckiéj papieża, to nie dla braku dobrych chęci, ale jedynie, że nie może tego zrobić. Takie jest zdanie wszystkich pism francuzkich nie półurzędowych i nie klerykalnych; wreszcie są fakta, świadczące o reakcyjnym duchu rządu, tak n. p. dzienniki zagraniczne, nieprzychylne dzisiejszemu rządowi francuzkiemu, ulegają konfiskacie, jak się to stało 27 z. m. z *Opinione*. Bonapartyści mają policję w swoim ręku i uciekają się do dawnych praktyk, które miały miejsce za cesarstwa. Niedawno otrzymali pierwszą ratę od monarchicznéj większości izby za pomoc, jakiéj tejże udzielili przy obaleniu Thiersa; zgromadzenie narodowe mianowicie uchwaliło wznieść zburzoną przez komunalistów kolumnę wandomską w jéj dawnym kształcie, a więc z posągiem Napoleona I. Uchwała ta zresztą byłaby także zapadła pod Thiersem, historykiem pierwszego cesarstwa, nie może zatém być dostateczném wynagrodzeniem za 30 głosów bonapartystowskich, które w dniu walki Rouher połączył z rojalistami. Trzeba oczekiwać daleko szerszych ustępstw dla bonapartystów, tém bardziéj, że dziś prawdziwym panem sytuacji jest Rouher. Korespondent *Cöln. Ztg.* wylicza następujące warunki, które Rouher miał postawić Brogliemu: niedopuszczenie ks. d'Aumale do prezydentury rzeczypospolitéj, a ks. Audiffret-Pasquiera do ministerstwa, mianowanie Magne'a ministrem finansów i hojne obsadzenie bonapartystami posad w ministerstwach spraw wewnętrznych, sprawiedliwości, wojny i oświaty. Miał więc Thiers słuszność, nazywając Brogliego ulubieńcem bonapartystów.

Liberaliści włoscy, pisze *Liberté*, powinni być zupełnie zadowoleni z rezultatu dyskusji nad ustawą o stowarzyszeniach religijnych. Teraz zaś należy zwrócić uwagę na kler, który stanowi główną szczelnie zbitą i dobrze zorganizowaną siłę papieztwa.

„Nie możemy dłużéj cierpieć duchowieństwa nieprzyjaznego ojczyznie i jéj urządzeniom. Rażąca sprzeczność, która jeszcze zachodzi między duchownymi a świeckimi powinna z czasem upaść. Przedewszystkiem jednak należy uwolnić duchownych od ciężkiego jarzma tyranji, pod którém trzymają ich papież i biskupi. Winni oni otrzymać wolniejsze i bardziéj niezawisłe stanowisko, ażeby się nauczyli czuć obywatelami śród obywateli. Do téj reformy muszą dążyć liberaliści w izbie i po za izbą. Jeden deputowany postawił już odnośny wniosek. Jeżeli takowy odrzuconym zostanie, trzeba go wnieść ponownie w innéj formie, dopóki nie będzie przyjęty; a skoro damy sobie radę z duchowieństwem zakonném, winna przyjść na porządek dzienny emancypacja księży świeckich. Włochy nie chcą się wyrzekać religji swoich ojców, o tem nie myśli nikt, nawet na ławach najskrajniejszéj lewicy; ale religja katolicka nie powinna być używaną za płaszczyk wszystkich napadów na niezależność, wolność i jedność ojczyzny."

Oddawszy wizytę królowi włoskiemu, carowa odwiedziła papieża, a jak uważano bawiła w Watykanie dłużéj, niżeli w Kwirynale. Przybyła tam końmi najętemi przez wzgląd, ażeby na dziedzińcu Bramauta nie rozlegał się turkot powozów bezbożnego Wiktora Emanuela; carowej towarzyszyła jéj córka, książę heski, jéj brat i książę leuchtenberski. Wizyta trwała przez godzinę, przy rozmowie carowéj z papieżem nikt nie był obecnym, ale ucałowanie ręki papiezkiéj przez carową odbyło się przy świadkach. Tak jest, carowa ucałowała rękę Piusa IX, z czego kamarylla papiezka wyprowadza już nader świetne wnioski na korzyść, ma się rozumieć, Watykanu.

Krakowskie

Towarzystwo ogniowe.

Jutro odbędzie się u nas walne doroczne zgromadzenie towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń od ognia. Towarzystwo to, prosperujące jak mało które w kraju naszym, z roku przeszłego 1872 ma jeszcze spłacić narodowi i krajowi niezapłacony **dług**; mówimy tu o datku do składki na oświatę ludową, z którego towarzystwo to jeszcze się nie uiściło. Nie chcemy tu rozwodzić się w rekriminacjach, że uchwalenie tego datku nie nastąpiło w roku pamiątkowym 1872, bo i dziś jeszcze czas na to. Chcemy raczéj jeszcze raz na tém miejscu jak przeszłego roku podnieść argumenta przemawiające za obowiązkiem towarzystwa przyczynienia się hojnym datkiem do tego funduszu i zbić ewentualny zarzut, jakoby wydatek taki nie należał do budżetu towarzystwa ogniowego.

Podzielamy w zupełności zdanie tych, którzy utrzymują, że towarzystwo nie może i nie ma prawa udzielania zapomóg na cele, które obcemi są celom towarzystwa, i dlatego należymy także do tych, którzy swego czasu potępili i do dziśdnia potępiają ową uchwałę z r. 1866, mocą któréj towarzystwo z funduszów swych udzieliło zapomogi 5000 zła. na „freikury" przeciwko Prusakom, bo i naszém zdaniem towarzystwo ogniowe wojen żadnych wspierać nie powinno było. W obecnym wypadku jednak nie rozchodzi się o żadną wojnę, ale o poparcie sprawy oświaty ludowéj — a **ta** sprawa ściśle połączona jest z celami towarzystwa. W żadnym może kraju towarzystwa asekuracyjne nie są narażane na tyle szkód pochodzących z podpalania jak w Galicji; należy to do zwykłych sposobów zemsty u ludu naszego, że niszczy majątek i dobytek bliźniego nie wiedząc, że tém samém krzywdzi społeczność całą, ogół, a zatém jego części i siebie samego. Jakaż przyczyna takiego zaślepienia? Brak oświaty, ciemnota, nieuctwo.

Wiemy, że istnieją jeszcze niestety u nas tacy, którzy powiadają, że ludowi nie tyle **szkół i oświaty** ile **moralności** trzeba i że na podniesienie moralności téj tylko ksiądz z ambony a nie nauczyciel w szkole wpływać może. Jest to zdanie najmylniejsze.

Tysiąc lat już duchowieństwo wychowuje lud nasz — tysiąc lat już najwznioślejsze zasady chrześćjaństwa, najszczytniejsze prawdy ewangelji i nauki o miłości bliźniego głoszone z ambon obijają się o uszy ludu naszego jak głosy wołające na puszczy. Czy nauki te po tysiąc latach podniosły lud nasz? czy okazały jakiś skutek? Któżby na to pytanie dziś twierdząco śmiał odpowiedzieć. Lud nasz pomimo tych wzniosłych zasad głoszonych mu z ambon, zostaje do dziśdnia w najpierwotniejszym stanie nieokrzesania i niemoralności.

Jakaż tego przyczyna? Bo nie umie ani czytać, ani pisać!

Dopiero bowiem z chwilą, kiedy człowiekowi zapomocą nauki czytania otwiera się ten ogromny przestwór myśli ludzkich, który wiąże przeszłe pokolenie z przyszłém — dopiero z tą chwilą istota ludzka staje się **człowiekiem** w lepszém znaczeniu tego słowa; z chwilą tą otwiera się każdemu człowiekowi nowy świat myśli, które go podnoszą i chronią od zbydlęcenia; z chwilą tą wstępuje on w nowe życie i zaczyna pojmować i szanować instytucje socjalne, oparte na tych skarbach wiekowych doświadczeń, przekazanych nam **pismem** przez przeszłe pokolenia.

Lud, który umie **czytać** i tém samém zdolnym się staje pojmować ten cały świat i myśli i instytucyj społecznych — lud taki przestaje być barbarzyńskim, nie oddaje się pijaństwu i podnosi się moralnie. W takim ludzie zbrodnie podpalania stają się coraz rzadszemi.

I oto związek ścisły, jaki zachodzi między oświatą ludową, między **szkołami** ludowemi a towarzystwem ogniowém.

Niedawno temu towarzystwo to uchwaliło datek 100 zła. na organy w kościele ś. Florjana. Nie posądzamy wprawdzie towarzystwa, że ofiarą tą chciało pogańskim zwyczajem zjednać sobie łaski św. Florjana, który gasi pożary; przypuszczamy raczéj, że datkiem tym towarzystwo chciało życzliwość swą okazać i uznanie temu czynnikowi, który przeważnie powołanym jest do wpływania na podniesienie i umoralnienie ludu to jest duchowieństwu i kościołowi.

Ale jeżeli towarzystwo w ten sposób życzliwość i uznanie swe okazało temu czynnikowi, którego tysiącletni wpływ na lud nasz okazał się tak mało skutecznym, którego wpływu **rezultat** dziś równa się prawie zeru — o ileż więcéj powinno towarzystwo to okazać życzliwości i hojności temu czynnikowi, który według doświadczeń czynionych w innych krajach **najskuteczniéj** działa na umoralnienie ludu; temu czynnikowi, który w krótszym daleko czasie potrafi wydźwignąć lud nasz ze stanu zbydlęcenia, w jakim dziś zostaje — to jest o**świacie i szkole ludowéj**.

Nie wątpimy, że argumenta nasze trafią do przekonania zgromadzonych jutro członków towarzystwa ogniowego i że uchwaleniem hojnego datku na szkoły ludowe nietylko naprawią nieoględny krok uczyniony przeszłego roku, ale zarazem przyczynią się w części do zatarcia plamy, którą szczupłość zebranego w roku pamiątkowym 1872 na oświatę ludową funduszu rzuciła na patrjotyzm — galicyjski.

Korespondencje „Kraju".

Wiedeń 2 czerwca.

ω. Giełdowe stosunki pod **pewnym** względem się poprawiły; ale trzeba rozróżnić, w czém i jakie nastąpiło polepszenie? Oto popłoch i bezwzględna nieufność do wszystkiego, co jest papierem austrjackim, były skutkiem gwałtownych i niebyłych strat pieniężnych na giełdzie. Przez kilkanaście dni nie było „kursu" notowanego; każdy, co miał nawet fundusze gotowe, które przed tą katastrofą przeznaczył był na umieszczenie ich w papierach (jakichkolwiek) austrjackich, zastraszony był do tego stopnia, że za nicby najpewniejszéj wartości papierowéj nie kupił.

Dziś rzeczy stanęły na gruncie pozytywnym; papiery, mające podstawę należytą, dziś w istocie są poszukiwane. Trzeba dodać i zanotować, że prawie żadnego effektu nie ma z nowych emisji, tj. tych akcyj, które puszczone zostały w obieg za czasów teraźniejszego ministerstwa, o któreby się dopytywano.

Trzeba wiedzieć, że co do ilości akcyj dawnych, szczególnie bankowych, te przewyższają swoją liczbą wszystkie inne, jakie za poprzednich rządów austrjackich były w różnych czasach wydawane. I tu właśnie jest głęboka rana wiedeńskiéj giełdy, którą zagoić trudno, bo cała spekulacja giełdowa w Wiedniu, o którą się opierano w różnych okolicznościach, czy przy wyborach czeskich, czy w nabywaniu organów publicystycznych (obstających za systemem centralizacji i z nią złączonym „Schwindlem"), trudniła się tylko podpędzaniem „ażia" nowych papierow; co do papierów zaś zwanych „solid", te wyszły zupełnie z mody i żaden z tych zbankrutowanych dziś miljonerów nawet „nowéj daty" nie miał w spekulacji, czy u siebie, innych papierów, jak nowe, które koncedowane zostały za teraźniejszego ministerstwa.

Z tego rozróżnienia prawdziwego stanu rzeczy można zmiarkować, ile warte doniesienia tutejszych dzienników, które głoszą dla zabałamucenia opinji, że wszystko już pójdzie gładko, bo bank narodowy i konsorcjum bankierów biorą giełdowe papiery w prolongację (czyli „Kost"), ale nie dodają, że dają w istocie zaliczki na akcje banku narodowego, Nordbahny, eskontowe akcje, które i dziś płacą po 1050 za 500 zła.— kolejowe akcje pierwszeństwa i niektóre papiery hypoteczne, ale ani grosza nie dają na kilkaset gatunków nowych akcyj czyli Interimsscheinów, w których wyłącznie robiono interesa na giełdzie od czasu, jak codziennie zaczęto wydawać rozmaite nowe koncesje w r. 1872.

Cała kulissa i mniejsi spekulanci stanowiący większość, zostają w odrętwieniu i nie wiedzą, kto i jak ich poratuje.

Likwidacja banków potworzonych w r. 1872 wydaje się konieczną — wtedy akcjonarjusze mogą otrzymać przynajmniéj część swego złożonego kapitału.

Paryż 28 maja.

(N. N.) Wiadomości, jakie otrzymujemy z prowincji mówią, że ważne wypadki zaszłe w Wersalu nigdzie nie zakłóciły spokoju publicznego, lecz że w całym kraju tak po wielkich miastach jak i po wsiach, opinja publiczna więcéj jest wzburzoną niż kiedykolwiek przeciw zgromadzeniu, które wywróciło rząd p. Thiersà.

Nowy rząd rozpoczął swą władzę od nominacji ministrów, a trudność to była nie lada, gdyż wielu ludzi stanu nie znając opinji politycznych marszałka Mac-Mahona nie miało wielkiéj wiary w trwałość jego rządów. W ostatnim moim liście przesłałem wam nazwiska nowych ministrów, a dziś uważam za potrzebne wskazać do jakich grup parlamentarnych oni należą. Ministrowie Ernoul (sprawiedliwości), de la Bouillerie (handlu i przemysłu) i Dampierre d'Hormoy (marynarki) są członkami prawicy monarchicznéj.

Prawy środek to jest monarchistów umiarkowanych i konserwatystów, jest reprezentowanym w nowym rządzie przez ministrów: de Broglie (spraw zagranicznych, a zarazem wiceprezes rady ministerjalnéj), Beulé (spraw wewnętrznych) i Batbie (oświaty, wyznań i sztuk pięknych).

Zresztą bonapartyści są przedstawieni w nowym rządzie przez p. Magne, ministra skarbu.

Mniéj znani pod względem opinji politycznych są pp. Beulé, de la Bouillerie i Ernoul. Pan Beulé jest członkiem instytutu i był profesorem retoryki.

P. Ernoul głośny adwokat, był profesorem prawa, a następnie prokuratorem; dał się poznać w zgromadzeniu jako mówca. Zaproponowany przez niego porządek dzienny na sobotniem posiedzeniu zgromadzenia, najwięcéj przyczynił się do wywrócenia rządów p. Thiersa.

Co zaś do p. de la Bouillerie, ten dał się poznać jako sprawozdawca komisji budżetowéj za rok 1872.

Na wiadomość o usunięciu się p. Thiersa i ogłoszeniu marszałka Mac-Mahona prezydentem republiki, wielu prefektów podało się do dymisji. Podobnież i ambasadorowie francuzcy w Belgji, Holandji, Grecji i jenerał Le Flô ambasador w Petersburgu złożyli swe godności, lecz dotąd dymisja ich nie została przez rząd przyjętą. W każdym razie mówią już dziś o zastąpieniu jenerała Le Flô przez znanego bonapartystę jenerała Canroberta. Z chwilą objęcia rządów przez marszałka Mac-Mahona, bonapartyści wypływają na wierzch i oprócz ministra Magne będącego w rządzie, na dwudziestu prefektów wczoraj mianowanych, ośmnastu jest dawnych prefektów lub dygnitarzy napoleońskich. Nic więc dziwnego, że w Paryżu obiega dziś pogłoska o przyjeździe księcia Napoleona i cesarzowéj Eugenji z synem.

Zapewne podacie w całości orędzie nowego prezydenta republiki, więc nadmieniam tylko tutaj, że orędzie to gorąco przyjęte przez większość zgromadzenia nie obudziło żadnego zajęcia w narodzie. Marszałek Mac-Mahon nic też nowego nie powiedział, przyrzekł iść w ślady p. Thiersa w zawiązanych przez niego stosunkach zagranicznych i prowadzić daléj rozpoczęte dzieło uwolnienia Francji z pod okupacji wojsk niemieckich, ale z uwagi, że z pięciu miljardów kontrybucji, cztery już wypłacono i że nadto p. Thiers przygotował pieniądze na wypłatę piątego i zawarł traktat, mocą którego ostatni miljard fr. ma być wysłanym rządowi niemieckiemu w czterech ratach, więc zasługa nowego prezydenta republiki, pod względem uwolnienia terytorjum nie będzie żadna. Orędzie zapowiada daléj, że w sprawach wewnętrznych rząd nowy ma być zachowawczym. Możeby było niewiadomo, dla czego większość zgromadzenia wywróciła rząd p. Thiersa, gdyby marszałek Mac-Mahon w końcu swego orędzia nie dodał, że uważa zgromadzenie za przedmurze społeczeństwa zagrożonego we Francji i Europie przez stronnictwo usiłujące wywrócić spokój publiczny, i że dla tego tylko chciałoby we Francji rozwiązać zgromadzenie, gdyż widzi w niem przeszkodę w przeprowadzeniu reorganizacji Francji.

Wszyscy szczerzy republikanie zachęcają do zgody i jedności, i tak: Jules Simon ogłasza list w *XIX Siècle*, że tylko osoby zmieniły się w nowym rządzie i że należy mieć zaufanie w charakterze marszałka Mac-Mahon. Lewica republikańska ze swojéj strony zredagowała przez pp. Henri Martin i de Pressensé manifest, w którym uznaje, że ostatnie wypadki dopełnione zostały legalnie, lecz chociaż nowy rząd budzi pewne obawy, jednak należy czekać jego czynów, żeby go można było słusznie ocenić.

Zdaje mi się, że chociaż republikanie w zgromadzeniu są w mniejszości, wpłyną wiele na przyszłe zachowanie się rządu, gdyż trzy stronnictwa monarchiczne nie potrafią się z sobą zgodzić i rząd zniewolonym będzie oprzeć się na żywiole zachowawczym, do którego postara się wciągnąć dzisiejszą lewicę zgromadzenia, w takim zaś razie dzisiejsze ministerstwo uległoby wielkiéj zmianie.

Co zaś do dzienników, które dawniéj popierały politykę p. Thiersa, nie kryją one swego żalu z powodu usunięcia się patrjoty, który tyle zasłużył się swéj ojczyznie; dzienniki zato monarchiczne a szczególniéj bonapartystowskie nie kryją swego tryumfu i przypominają z bajki osła kopiącego nogą. Tak np. wczorajsza *Patrie* radzi właścicielom domów w Paryżu, że mogą już pootwierać okna swych piwnic, bo po upadku p. Thiersa komuniści nie podleją nafty pod ich domy! Oskarżać p. Thiersa o związki z komuną! Wstyd i hańba dla poważnych dzienników. Jeśli rewolucja parlamentarna odbyła się tak spokojnie, to tylko dzięki patrjotyzmowi p. Thiersa, który wiedział, że ma cały naród za sobą i jedno jego słówko wystarczyłoby na wymiecenie reakcyjnego zgromadzenia, nie chciał wszakże tego uczynić i dał przykład abnegacji, godny najwyższego uznania. Historja tego mu nie zapomni. Złożywszy władzę rządową, którą z takim talentem i poświęceniem piastował przeszło dwa lata, nie wystąpił ze zgromadzenia, lecz uznał, że może jeszcze być pożytecznym krajowi i jako prosty deputowany zasiadł na ławach zgromadzenia, zapisawszy się do lewego środka.

Kraków. [W sprawie wyborów do rady państwa.] Od komitetu wyborczego dla zachodnich okręgów Galicji otrzymaliśmy następujące ogłoszenie:

Koło poselskie zebrane we Lwowie 10 i 11 maja b. r. wyznaczyło dla przeprowadzenia wyborów do rady państwa w zachodniéj części Galicji komitet wyborczy z siedzibą w Krakowie, powołując do niego pp. dra Zyblikiewicza, Leona Chrzanowskiego, Józefa barona Bauma, Piotra hr. Moszyńskiego, Erazma Niedzielskiego, ks. Leopolda Górnickiego, Teodora Baranowskiego i dra Józefa Öttingera. Oprócz hr. Piotra Moszyńskiego, który z powodu wyjazdu za granicę dla poratowania zdrowia od udziału w komitecie się wymówił, wszyscy inni wybór przyjęli i ukonstytuowali się d. 29 maja jako centralny komitet krakowski, wybierając pp. dra Zyblikiewicza prezesem, a barona Bauma zastępcą prezesa. Tak ukonstytuowany komitet przybrał potem do swojego grona pp. Ignacego Skrzyńskiego, sędziego apelacyjnego Borońskiego, współredaktora *Czasu* Aleksandra Szukiewicza, współredaktora *Kraju* Mieczysława Pawlikowskiego i dra Szymona Samelsona, którzy przyjmując wybór weszli w skład komitetu.

Bióro komitetu znajduje się u dra Zyblikiewicza przy placu Szczepańskim w domu pod nr. 390/1 Gm. III. na II piętrze.

Kraków dnia 30 maja 1873.

Prezes komitetu:
Dr. *Zyblikiewicz.*

Poznań. W chwili rozpoczynającéj się w W. Ks. Poznańskiém agitacji przedwyborczéj, sama przez się nasuwa się myśl o rozmaitych sojuszach ludności polskiéj z Niemcami, zwłaszcza z temi stronnictwami, z któremi znalazłyby się pewne styczne punkta. Z tych stronnictw istotnie może być mowa tylko o dwóch: postępowém i katolickiém, bo nikomu jeszcze do głowy nie przyszło, aby mogło coś być wspólnego pomiędzy Polakami a stronnictwem np. narodowo-liberalném. Próbki sojuszu pomiędzy ludnością polską a postępowcami, pod warunkiem popierania ze strony polskiéj wszelkich reform szczerze-postępowych, a ze strony postępowców usprawiedliwionych żądań ludności polskiéj, nigdy podobno nie przyniosły dla ostatniéj najmniejszéj korzyści. Niemcy bowiem nie dotrzymywali poczynionych obietnic, i dla tego w chwili obecnéj obie strony wszelkie pogłoski o sojuszach przyjmują z niedowierzaniem, chociaż dzienniki niemieckie przypisują chęć wejścia w sojusz z postępowcami niektórym posłom polskim. Nieco inaczéj na pierwszy rzut oka rzecz się ma ze stronnictwem katolickiém.

W ciągłéj walce z rządem pruskim i całą jego polityką na polu kościelno-politycznem, zdawałoby się, że posłowie należący do tego stronnictwa powinni także trzymać z Polakami i popierać ich usprawiedliwione żądania. Tymczasem rzecz się ma zupełnie inaczéj. Stronnictwo t. z. katolickie ani w swych organach, ani przez usta swych przedstawicieli nigdzie nie wykazało gotowości popierania szczerze naszych usiłowań narodowych w ciężkiéj walce z rządem pruskim. Przeciwnie zawsze i wszędzie stronnictwo to popiera zamiary rządu i jego służalców, czy to rzecz idzie o język urzędowy lub obchód stóletniéj rocznicy rozbioru Polski.

Przywódcy stronnictwa katolickiego radziby zapewne wyzyskać Polaków dla swych celów, ale ze swéj strony okazaliby się tak niesłownymi, jak i ich współziomkowie z obozu postępowego. Słusznie więc robi *Gazeta Toruńska* występując przeciwko połączeniu się wyborców polskich w niektórych miejscowościach Prus Zachodnich i W. Księztwa z wyborcami należącymi do stronnictwa katolickiego. Gdyby przez sojusz istotnie dały się osiągnąć namacalne korzyści, w takim razie zapewne dobrze zrozumiany interes narodowy nakazywałby zbliżenie się do téj lub owéj frakcji niemieckiéj. Ale skoro doświadczenie lat poprzednich i zbieg okoliczności dziś stanowczo się opierają tego rodzaju kombinacji, więc należy podczas przyszłych wyborów zachować najzupełniejszą odrębność narodową i nie poświęcać takowéj dla zbyt drobnych i chwilowych tylko korzyści. *Gazeta Tor.* w tym względzie przychodzi do następnéj konkluzji: 1) aby pomimo jednego interesu katolickiego budziła się w ludzie naszym świadomość odrębnego jeszcze interesu polskiego, 2) aby przez zachowanie odrębności podczas wyborów obliczyć się z własnemi siłami.

Jako uzupełnienie do naszego sprawozdania o uroczystości towarzystwa postępowego w Poznaniu, musimy tutaj dodać, że po krótkiéj dyskusji nad wnioskami p. Dobrowolskiego o związku wszystkich towarzystw przemysłowych polskich, przystąpiono do wyboru rady przemysłowéj. Do składu jéj powołano dr. Szafarkiewicza, dr. Szulza i ks. Tłoczyńskiego. Następnie dr. Szymański polecił towarzystwom przemysłowym następujące książki: „Siedm wieczorów“ Supińskiego, „Podstawy przemysłu“ przez Wład. Łebińskiego i rocznik tegoż samego autora. Pierwsze z wyżéj wymienionych dzieł może być z korzyścią używane zamiast odczytów.

Rada nadzorcza spółki akcyjnéj teatru polskiego wydała odezwę do akcjonarjuszów, aby do pierwszego lipca złożyli raty pozostające jeszcze do spłacenia. Jeżeli akcjonarjusze zadosyć uczynią wezwaniu, w takim razie rada nadzorcza obiecuje, że budowa teatru rozpoczęta w marcu rb. będzie ukończoną z początkiem roku przyszłego.

Dla oznaczenia kierunku jaki ostatniemi czasy coraz silniéj objawia się w *Tygodniku Wielkopolskim,* przytoczymy z niego parę małych ustępów. Chwila, pisze *Tygodnik,* jest przyjazną. Moskwa zagrożona potęgą germańską i nieuniknioną wojną, musi szukać sprzymierzeńca w Polsce, a ona powinna korzystać z obecnego położenia i okupić niepodległością równouprawnienie i autonomię.“ Polacy bowiem „kontentować się dziś będą zaspokojeniem najgwałtowniejszych potrzeb narodowych, religijnych i społecznych, godzących się z bezpieczeństwem, interesami i dobrem społeczeństwa i państwa, z któréś są związani.“

Kronika bieżąca i rozmaitości

Kraków, 3 czerwca.

Wczoraj przejeżdżał przez Kraków ze Lwowa do Wiednia radzca ministerjalny p. Zaleski w celu objęcia tamże kierownictwa kancelarji ministra Ziemiałkowskiego.

Hr. Gołuchowski zwiedzał w niedzielę Bielany.

Coroczna wycieczka na Bielany na Zielone świątki, miała tego roku rozmaite powodzenie. Pierwszego dnia powiodła się najzupełniéj: czas pogodny, co należy obecnie do fenomenów, dodawał ochoty do spaceru i zabawy. Towarzystwo krakowskie zdawało się dzielić na dwa obozy. Mnóstwo udało się na Bielany, gdzie ten dzień spędzono Bogu dzięki bez wypadku i nieszczęścia; inni mniéj skorzy do odleglejszych spacerów, bawili się w ogrodzie strzeleckim. Drugie święto nie dopisało: deszcz od godz. 10 rano z małemi przestankami trwający do wieczora, sparaliżował wiele miłych projektów i zmusił mieszkańców do wcale niemiłego nudzenia się w domu. — Wczoraj mieliśmy czas prześliczny, niebo bez chmurki. Jest to pierwszy dzień który nam zapowiada lato.

Przejazd cara przez Szczakowę.—Dnia 1 b. m. o godz. 3 rano (zamiast o godz. 2, jak było pierwotnie postanowione) przybył dworski pociąg rossyjski z Warszawy do stacji granicznéj austrjackiéj w Szczakowej, gdzie go oczekiwali najwyższy koniuszy hr. Grüne, jenerał-major i cesarski adjutant hr. Pajaczewicz i podpułkownik br. Bechtolsheim, ogółem 11 osób z Wiednia; daléj namiestnik hr. Agenor Gołuchowski, jenerał komenderujący w Galicji hr. Neiperg, komendant Krakowa jenerał Knebel i inni wyżsi urzędnicy i oficerowie austrjaccy. Na dworcu kolei stała kompanja honorowa z chorągwią i muzyką węgierskiego pułku Nagy z Krakowa. Wszystko czekało na przybycie pociągu którym jechał car, aby go na granicy przywitać. Nareszcie pociąg przyjechał — ale car spał mocno. Było to bowiem po kolacji— — słowem car spał tak mocno, że nie można go było budzić.

Wysocy dostojnicy więc jak przyjechali tak się rozjechali. Takiego przyjęcia nie spodziewali się ani głównokomenderujący Neiperg ani namiestnik Gołuchowski.

Na wystawę tow. przyjaciół sztuk pięknych, w pałacu biskupim, nadeszły: „Portret Karola Kaczkowskiego,“ przez Chlebowskiego, nadwornego malarza sułtana w Konstantynopolu; „Dwa portrety: mężczyzny i damy,“ przez Acquarone we Florencji; „Portret Tadeusza Czackiego,“ kopja z Baciarellego i „Portret dziewczynki“ bjust z gipsu, p. Celińskiego.

Z sądu karnego. — We środę odbędą się w tutejszym sądzie karnym następujące ostateczne rozprawy: Walentego Ziemby o gwałt publiczny, Bartłomieja Kota o kradzież, Katarzyny Głowackiéj o kradzież, Zofji Wojtaszek Mikołaja Nowaka o kradzież.

Dnia 1 b. m. o godzinie $11^1/_2$ znaleziono w pociągu wiedeńskim, przybyłym do Krakowa, po wypróżnieniu wagonów 3 klasy, w których w większéj części robotnicy jechali, pod ławkami człowieka skurczonego z wytrzeszczonemi oczami, który żadnéj odpowiedzi nie dawał. Pokazało się, że to był trup nieznajomego robotnika. Gdzie wsiadł, także niewiadomo. Oddano go do trupiarni.

Zgubione w sobotę kluczyki od kasy Werthheim'a można odebrać w administracji *Kraju.*

Wieliczka 3 czerwca. — Na dniu wczorajszym mieliśmy koncert, z którego czysty dochód przeznaczono na wsparcie wdów i sierót po górnikach. Rozpoczął go prolog ad hoc przez p. Gumowskiego, redaktora byłéj „Pochodni“, napisany. Wygłosił go, dzięki staraniom dyrektora, który, jak to mówią, zna swoich ludzi, p. W. prawdziwie po mistrzowsku; każdy wiersz, każde słowo tak było wypowiedziane, że publiczność była w zachwyceniu — a płeć piękna nawet łzę uroniła. Daléj grała kapela górniczna, p. Hock i wielu amatorów. Między innemi najwięcéj podobała się fantazja Czernego na cztery ręce z motywów Szuberta, odegrana z ogromną biegłością przez pannę E. L. i pana J. i śpiew (alt) „Nieprawdaż to“ panny H. V., którą obsypano bukietami. Między oddziałem pierwszym a drugim odegrano bardzo dobrze jednoaktową komedję z francuzkiego p. t. „Przysługa“.

Z Tarnowa donoszą nam, że z powodu ciągłych deszczów nastąpiły znowu wylewy nad Wisłą a nawet i w górach w Ropczyckiém. — Strach pomyśléć o tegorocznych zbiorach, któremi ludzie spodziewali się powetować przeszłoroczne klęski, jeżeli nadal tak ciągłe deszcze trwać będą.

„Szkoła“ zamieszcza w ostatnim swym numerze ciekawą rozprawę „O nauce pisania w szkołach ludowych“.

W zakładzie oftalmicznym w Warszawie, znajduje się dziewczynka 7-letnia, któréj rysopis, według *Kur. Codz.*, najzupełniéj odpowiada rysopisowi zaginionéj Anny Boeckler. — W każdym razie jest to dziecko porwane przez bandę cyganów z Kongresówki lub albo z Prus wschodnich.

Ostatnie statystyczne wiadomości o szkołach w Niemczech są następujące: Państwo niemieckie liczy 60,000 szkół ludowych, 330 gimnazjów, 14 gimnazjów realnych, 214 progimnazjów i szkół łacińskich, 485 szkół realnych, 21 uniwersytetów, na które uczęszcza około

18,000 studentów. Jest 10 szkół politechnicznych, na które uczęszcza około 5000 uczni. Oprócz tego znajduje się we wszystkich krajach, składających Państwo niemieckie, mnóstwo szkół górniczych, leśniczych, rolniczych etc. Wydział wojskowy posiada 1 akademję wojenną, szkołę artylerji i inżynierji, 10 szkół wojennych i mnóstwo wojskowych.

Wielki słownik niemiecki braci Grimmów pomimo nadzwyczajnych trudności robi znaczne postępy pod redakcją teraźniejszych pracowników. Rozmiar dzieła olbrzymi i wykazuje niesłychaną obfitość języka niemieckiego. Renan w historji języków semityckich zauważał, że Stary Testament zawiera tylko 5,642 słów rozmaitych. Max Möller sądzi, że wykształcony Anglik, który skończył szkoły, uczęszczał na uniwersytet, czytał Biblję, Szekspira, Times'a, a obok tego wiele romansów, używa w rozmowie zaledwie 3,000 różnych wyrazów. Najdokładniejszy słownik angielski zawiera najwyżéj 100,000 wyrazów. Wymowny Szekspir użył we wszystkich swoich dziełach 15,000, Milton 8000, Luter od 11 do 12 tysięcy wyrazów. Tymczasem słownik niemiecki zawiera już 105,000 słów, a całe dzieło mieścić w sobie będzie około 500,000. Rzecz godna uwagi, że materjały do trzech pierwszych tomów dzieła czerpane były z 1451 rozmaitych źródeł.

Kiedyż my doczekamy się takiego przerobienia i wydania Lindego, w którymby pomieszczone zostało całe bogactwo naszego języka. Drugie wydanie Lindego a nawet dwa razy bogatszy Słownik wileński obejmuje zaledwie część naszych skarbów językowych.

Podczas wielkiego objadu danego na przyjęcie Szacha w pałacu zimowym w Petersburgu, Szach wzniósł toast na podziękowanie cesarzowi Aleksandrowi w tych słowach po francuzku: „Wznoszę toast na pomyślność cesarza wszech Rossji." Ponieważ jednak religja którą Szach wyznaje zabrania używać trunków, przeto Szach toast podniesiony na cześć cesarza Aleksandra, musiał spełnić kieliszkiem napełnionym wodą z cukrem.

Kardynał Cullen arcybiskup w Dublinie, z powodu wytoczonego mu procesu przez księdza O'Keeffe za wzbronienie odprawiania temu ostatniemu obowiązków duchownych, został skazany przez sędziego na wynagrodzenie szkód i strat ks. O'Keeffe, pozostawiając przysięgłym orzeczenie wielkości sumy mającéj być wypłaconą. Przysięgli skazali arcybiskupa na zapłacenie 1 farthing czyli jednego centa.

Spostrzeżenia meteorologiczne. — Dnia 31 maja przed południem deszcz, potem częściowa pogoda; termometr od 5.6 doszedł tylko do 9.6 R. Dnia 1 czerwca pochmurno, termometr od 4.0 doszedł do 13.6 R. Dnia 2 pochmurno, po południu deszcz obfity. Barometr zwolna przez oba dni ostatnie szedł w górę; rano o 6 dnia 3 stan jego był 330.85, termometru 8.0 R. Wiatr zachodni.

HOTEL VICTORIA. *Przyjechali:* Laura hr. Wodzicka z Olejowa; Stan. hr. Ostrowski, dr. med. Fran. Śliwicki, Jakób Nowiński obyw., z Warszawy; Kaz. hr. Żeliński, z Galicji; Feliks Szostakowski z familją z Ukrainy; Maurycy Zawadzki technik z Siedlisk; Miecz. Sobański por., Marja Wagner żona jenerała, z Odessy; Leon Grabiański ob. z Kogresówki; A. M. Kalmier kupiec z Wiednia; Wilhelm Stefany urz. podat., A. Hollaender z Leobschütz; Juljusz Vogel z Olszowy; Karol Prunnmajer kup., z Podola ros.; Wiktor Czachowski nauczyciel muzyki z Lublina; Tytus Michałowski ob., Joach. Jerochowski obyw., z Kijowa; C. Hill Williams z Włoch; Iwan Gawryłowicz Bikow z Petersburga.

HOTEL SASKI. *Przyjechali:* Bron. Parczewski ob., Konst. Parczewski ob., z Pinczowa; Konst. Hartingh wł. d. z Giebułtowa; Aleksander Skrzyński wł. d. z Kobylanki; Edm. Zagórski z żoną wł. d. z Niegardowa; Aloizy Berezowski z żoną wł. d. z Podola ros.; Kaz. Marcinkowski ob. z Warszawy; Kaz. Jaruzelski z familją ob. z Zamiatnic; Józef Bargiewicz ob., Antoni Karnicki dr. med., z Kijowa; Józef hr. Męciński z żoną wł. d. z Partynia; Wład. Krajewski ob. z Galicji.

HOTEL POLSKI pod BIAŁYM ORŁEM. *Przyjechali:* Bolesław Rożecki wł. d., Józ. Sosnowski kup., Urszula Kuczewska wł. d. z Kongresówki, Ign. Ławicki kup., Wacław Buchowiecki wł. d. z Warszawy; Ernest Wojkowsky-Biedau akademik, Wiliam Stenger akademik z Prus; Leonard Kalkreuth akadem., z Proskau; Edward Benoit inż. z Dobrzychowic; Stan. Pieracki cukiernik ze Lwowa; Idalia Kronhelm wł. d. z Ukrainy; Ludwik Nowakowski obyw. z Sambora; Teofil Biechoński ob. z Proszowic; Michał Chełchowski ob. z Galicji; Józ. Larisch ob. z Frydku; Bazyli Stepanów wł. d. z Płocka; Józef Kaspari kup. z Berlina.

Wiadomości urzędowe.

— Cesarz pozwolił dyrektorowi telegrafów we Lwowie Kasprowi Czernohorskiemu przesiedlić się w tym samym charakterze do Linzu w miejsce zaś jego mianował wyższego komisarza telegrafów w ministerstwie handlu Józefa Leschenara dyrektorem telegrafów we Lwowie.

Wyciąg z dziennika urzędowego *Gazety Lwowskiéj* z dnia 29 i 30 maja.

Edykta. Lwowski sąd kraj. wzywa do objęcia spadku po ś. p. Stanisławie Gosiewskim, jego sukcesorów ani z nazwiska ani z pobytu sądowi nieznanych; oprócz testamentu, mocą którego ś. p. Gosiewski mianował m. Lwów uniwersalnym swym spadkobiercą, uczynił on wobec świadków ustne rozporządzenie, mocą którego mianował swoich siostrzeńców spadkobiercami majątku. — Sąd pow. w Jaśle zawiadamia Jakóba Harca o pozwie Katarzyny Harcowéj pto przyznania własności i oddania gospodarstwa w Lipnicy górnéj.—Sąd powiatowy w Gródku, wzywa Edwarda Tomkiewicza do objęcia spadku po Józefie, Franciszku i Ludwiku Tomkiewiczach.

Licytacje. W sądzie pow. w Ślemieniu, dnia 30 czerwca, 1 i 30 sierpnia, realność l. 13 w Koconiu.—W sądzie pow. w Gródku, dnia 3 lipca realności l. 29 w Bartatowie. — W sądzie pow. w Sieniawie, dnia 17 i 31 lipca, kilka realności pozostałych po Sam. Wasserkrugu.

Konkursa. — Posada referenta ekonomicznego przy krakowskiéj komisji szacunkowéj.

Dnia 10 maja umarł w Lisowcach pleban obrz. gr. kat. ks. Marceli Berlicz Strutyński, przeżywszy lat 47, z tych w stanie duchownym 20. Do parafji tego probostwa wraz z filją w Szypowcach, należy w 2-ch miejscowościach 1800 dusz. Obowiązki pasterskie pełni każdoczesny pleban. Prawo patronatu wykonuje p. Kalikst Orłowski. Główne uposażenie stanowią: 122 morgów 812 sążni kw. ról w dobréj pszenicznéj glebie i 5 morgów 752 sążni kw. łąk wydających siano słodkie, i 3 morgi 384 sążni kw. pastwisk, a przytem kilka pomniejszych źródeł. Czysty dochód roczny obliczony jest na 1642 zła. a celem uzupełnienia kongruy na 315 zła., dopłaca fundusz religijny rocznie 151 zła., pokrywając także wszystkie podatki plebańskie wraz z dodatkami.

Gospodarstwo przemysł i handel.

Bank galicyjski dla handlu i przemysłu: Z dniem 31 maja 1873 r. było w obiegu asygnacyj kasowych na 417,500 zła., biletów kasowych na 7,050; razem 424,550 zła.

Kraków 31 maja 1873 r. *Dyrekcja.*

Koleje krajowe. — Dziennik ustaw państwa nr. 60 zawiera ustawę z 22 kwietnia odnoszącą się do nowéj sieci kolei zachodnio galicyjskich:

a) z Bielska przez Żywiec w kierunku ku Czaczy z przyłączeniem do kolei koszycko-bogumińskiéj,

b) z Leluchowa przez Nowy Sącz i Grybów do Tarnowa z przyłączeniem do kolei galic. Karola Ludwika, z bocznemi linjami z Grybowa do Zagórza z przyłączeniem do pierwszéj węgiersko-galic. kolei; z Nowego Sącza przez Suchą do Żywca i z Suchéj do Krakowa (Podgórza).

Budowa powyższych linij ma być w 3 latach ukończoną. Rząd jest upoważniony do udzielenia koncessji budowy pod następnemi warunkami:

I. *Dla kolei pod a) wymienionéj:* Uwolnienie od wszelkich podatków na przeciąg czasu 20 lat. Uwolnienie od stempli i wszelkich rządowych należytości od podań i kontraktów budowy, urządzania kolei i dostarczenia pieniędzy aż do czasu otwarcia ruchu. Uwolnienie od stępli i należytości rządowych przy pierwszem wydaniu akcyj, obligów pierwszeństwa, pokwitowań częściowych i opłat od nabycia gruntów.

II. *Dla kolei pod b) wymienionéj:* Gwarantuje rząd dochód na milę 50,300 zła. w srebrze obowiązując się niedobór ze skarbu państwa dopłacić jako pożyczkę, zwrotną w razie nadwyżki dochodu. Uwolnienie od stempli i opłat rządowych rozciąga się na przeciąg czasu 9 lat licząc od dnia otwarcia ruchu. Również przyznane jest uwolnienie od opłat rządowych przy wypuszczeniu akcyj, obligów pierwszeństwa, pokwitowań częściowych i opłat od nabycia gruntów.

Mosty i wszystkie większe budowle mają być z żelaza i kamienia.

Emisja akcyj nastąpi po kursie 85 za 100 zła. w srebrze nominalnéj wartości.

Czas trwania koncesji rozciąga się na przeciąg czasu 90 lat.

W razie gdyby odpowiednich przedsiębiorców do budowy sieci pod *b* naznaczonéj nie było, ma być budowa linji Leluchów-Tarnów kosztem rządu wykonaną, a w tym razie dozwolony jest kredyt 2,000,000 zła. na r. 1873.

W dzisiejszém ciągnieniu losów pożyczki loterytnéj z r. 1864, wyciągnięto: Serja 1083 nr. 48 wygrał 250,000 złr.; ser. 3684 nr. 35 25,000 złr.; ser. 2538 nr. 14 15,000 złr.; ser. 2627 nr. 99 złr. 10,000. Inne wyciągnięte serje są: 1539 i 3191.

Ostatnie wiadomości.

Nieprzyjęcie przez cara w Szczakowie przybyłego tam grona dostojników austrjackich wraz z namiestnikiem Galicji: stanowi dziś główny temat rozmowy we wszystkich kołach Krakowa i zrobi zapewne senzację w Wiedniu i zagranicą.

Najprostsze reguły etykiety europejskiéj wymagałyby, aby car na austrjackiéj granicy przynajmniéj pokazał się gronu dostojników, które na przywitanie jego przybyło. Pojmujemy, że adjutanci cara nie mogą go budzić, jeżeli śpi, ale gdyby to był zwykły sen, zbudziłaby cara muzyka orkiestralna, która w chwili przybycia cara grać zaczęła. Że pomimo téj muzyki car nie zbudził się i wysokich dostojników austrjackich nie przyjął — słuszne budzi zdziwienie i różne wywołuje wnioski.

Zresztą święta nie przyniosły nic nowego, prócz odezwy Mac-Mahona do armji!

Telegramy „Kraju"

Wiedeń 3 czerwca (wieczorem) Dziś w południe odjechał król belgijski z Wiednia, odprowadzony na dworzec kolei zachodniéj przez cesarza i arcyksięcia Józefa.

Dom bankowy Brandeis i Weibersheim wstrzymał wypłaty.

Kursa. — Wiedeń 3 czerwca godz. —.— 4% zjednocz. dług państwa banku 67.70. — Zjedn. oblig. państwa w srebrze 72.25.—Losy z 1860 r. 99.75. — Akcje banku 963.—. — Akcje kredytowe 277.—.—Londyn 110.—.— Srebro 109.50. — Dukat —.—. — Lombardy 184.—. — Losy z 1864 r. 139.—. — Akcje franko-austr. 107.—. — Napoleony —.—. — Akcje kolei Karola Ludwika 213.—. — Akcje kolei lwow. czern. —.—. — Akcje kolei półn. wschodniéj 131.—. — Akcje banku związkow. 84.—.— Oblig. indemn. gal. 74.50. — Akcje banku wied. dla obrotu 165.—.—Akcje anglobanku 202.—.—Akcje kolei rząd. 327.—. — Kolei siedmiogrodz. —.—. — Kolei Rudolfa 161.—.— Tramway 270.—. Banku budowy 134.—.— Akcje kolei wschodniéj —.—. — Akcje banku anglo-węg. —.—. — Akcje kolei zjedn. 162.—.—Losy tureckie 69.50.— Losy premj. węg. 88.—.—Akcje kolei bogumińskiéj —.—. —Akcje kolei ces. Elżbiety 231.—.— Akcje kolei półn. zachodn. 211.—.— Akcje franco-hungaria 46.—. — Ogólny bank austr. —. —. — Akcje nowego wiedeńskiego tow. Tramway —.—.

Usposobienie giełdy: stałe.

Wydawca i redaktor odpowiedzialny:
Stanisław Gralichowski.

Do dzisiejszego numeru dołącza się dodatek inseratowy.

Kurs papierów i pieniędzy.

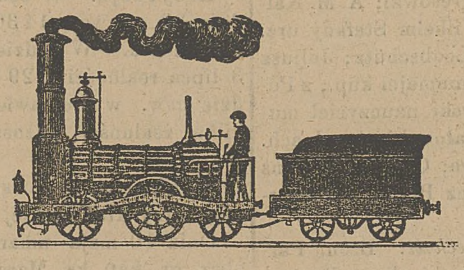
KRAKOW, 3 czerwca.	płacą Zła.	c.	żądają Zła.	c.
5% Obligacje indemn. galicyjskie.. kupon ubiegły ... —42	75	—	77	—
4% Listy zastawne galicyjskie.... kupon ubiegły 168	—	—	71	50
5% Listy zastawne galicyjskie..... kupon ubiegły 211	76	50	78	50
4% Listy zastawne polskie serja I.. kupon ubiegły 177	93	50	95	50
4% Listy zastawne polskie serja II. kupon ubiegły 177	93	—	95	—
5% Listy zastawne polskie nowe . kupon ubiegły 222	92	75	94	65
4% Listy likwidacyjne polskie..... kupon ubiegły..... 2—	78	—	79	75
6% Listy zastawne banku hip. gal. kupon ubiegły 153	85	—	87	—
6% Listy zastawne banku włościań. kupon ubiegły 253	—	—	96	—
Galic. zakładu kredyt. ziemskiego:				
5½% Listy zast. 36-letnie srebrem.	—	—	—	—
6% Listy zast. 36-letnie banknot..	—	—	—	—
6% „ „ 18-letnie „	—	—	—	—
Akcje kolei warszawsko-wiedeńskiéj.	—	—	95	50
„ „ galic. Karola-Ludwika..	214	—	218	—
„ „ lwowsko-czern.-jaskiéj..	—	—	—	—
„ banku dla han. i przem. 80 zła.	—	—	—	—
Losy krakowskie na 20 zła.........	—	—	25	—
„ 5% (Donau-regulirung)......	—	—	—	—
„ premjowe węgierskie.........	—	—	—	—
„ 3% tureckie 400 franków....	—	—	—	—
„ miasta Stanisławowa.........	—	—	25	—
Srebro nowe austrjackie...........	108	50	110	50
„ w kuponach..............	107	75	109	25
„ (obrączkowy rubel).........	170	—	175	—
Ruble papierowe rossyjskie........	148	—	149	50
Talary pruskie....................	165	—	168	—
Dukat obrączkowy..................	5	20	5	32
20-frankówka......................	8	75	8	90
Rumuńskie obligacje 100 tal.......	41	—	43	—

WIEDEN, 31 maja.	płacą Zła.	c.	żądają Zła.	c.
Renta austrjacka 5%..............	67	90	68	10
„ „ w srebrze 5%....	72	60	72	90
Losy:				
Z roku 1839 całe za 100 zła.......	265	—	268	—
„ 1839 ⅕ „ 100 „	265	—	268	—
„ rząd. z r. 1854 za 250 „	96	25	96	75
% „ „ 1860 całe „ 500 zła...	100	—	100	75
% „ „ 1860 ⅕ „ 100 „ ..	113	—	115	—
Rządowe „ 1864 za 100 zła.......	138	50	139	50
Węgierskie poż. prem. na 100 zła....	91	—	93	—
Kredytowe 1860 r..... „ 40 zł. m. k.	—	—	—	—
Krakowskie......... „ 20 zła...	—	—	—	—
Ofen (Budy)......... „ 40 „	30	50	31	—
Rudolfa............. „ 10 „	14	50	15	—
Salzburga........... „ 20 „	22	—	23	—
Obligacje:				
Indemnizacyjne galicyjskie........	74	25	74	75
Pożycz. kolei węg. sr. 5% szt. 120 zła.	97	—	97	50
Akcje bankowe:				
Anglo-austrjackie ..... za 120 zła.	198	—	199	—
Boden-Credit austrjac. . „ 80 „	285	—	287	—
„ „ węgier. .. „ 80 „	63	—	66	—
Franco austrjackie .... „ 80 „	100	—	102	—
„ węgierskie .... „ 80 „	43	—	44	—
Galic. banku hipotecz. . „ 160 „	—	—	—	—
„ dla handlu i prz.. „ 80 „	—	—	—	—
„ Landebk. Lwów. „ 100 „	—	—	—	—
Handelsbank wiedeński „ 200 „	148	—	150	—
Interventionsbank..... „ 80 „	—	—	—	—
Länderbank Verein.... „ 140 „	—	—	—	—
Nationalbank	954	—	956	—
Unionbank .... za 200 zła.	154	—	156	—
Vereinsbank austrjackie „ 200 „	81	—	83	—
Verkehrsbank .... „ 80 „	—	—	—	—
Wechslerbank wiedeńs. „ 80 „	—	—	—	—
Wechslerstuben Gesel.. „ 80 „	—	—	—	—
Wiener Bank Verein... „ 80 „	—	—	—	—
Akcje kolei:				
Arcyksięcia Albrechta 200 zła.....	—	—	—	—
Alföld Fiume .... 200 zła. sr. .	162	—	164	—
Dniestrzańska ...... 200 „ „ ..	—	—	—	—
Elisabeth........... 200 zł. m. k..	233	—	235	—
„ Linz Budw. 200 zła. sr. .	199	—	—	—
Eperies-Tarnow ..... 200 „ ..	—	—	—	—
Ferdinand Nordbahn 1000 zł. m. k..	2160		2180	
Gal. Karl Ludwig ... 210 zła. sr...	213	—	215	—
Kaschau Oderberg... 200 zł. m. k..	164	—	165	—
Lemb. Czern. Jassy.. 200 „	144	—	146	—
Rudolfbahn......... 200 „ sr....	159	—	161	—
Siebenbürger I. .... 200 „ ..	—	—	—	—
Staatsbahn (500 fr.).. 200 „ ..	329	—	331	—
„ II emisji.. 800 „ ..	—	—	—	—
Südbahn (Lombard.). 200 zł. m. k..	186	—	187	—
Theissbahn .... 200 „	213	—	215	—
Tramway wied. ..... 200 „	—	—	—	—
Węg. gal. I. Łupk... 200 „ sr....	—	—	—	—
„ Nordostbahn ... 200 „ ..	132	—	134	—
„ Ostbahn (500 fr.) 200 „ .	—	—	100	—
Akcje przemysłowe:				
Baugesells. allg. oest. 80	—	—	—	—
„ Wied..... 100 zł. m. k..	—	—	—	—
Bauverein „ 100 „ „ „ „	—	—	—	—
Kałusza .... 200 „ „ „	—	—	—	—
Masz. wied.......... 200 „ „ „	—	—	—	—
„ lwow. .... 100 „ „ „	—	—	—	—
Parcelacyjne galic.... 100 „ „ „	—	—	—	—
Wied. parcelacyjne... 100 „ „ „	—	—	—	—
Listy zastawne:				
Allg. oest. Bd. Kr. los... 5% zła. sr...	99	75	100	25
„ „ 33 lat los ... 5% w. a. ...	87	10	87	50
„ „ gm. 40 ..... „ „	85	—	86	—
Galic. Banku Hyp..... 6% w. a....	—	—	87	—
„ Banku Włośc. .. 8% „ „ ...	95	—	95	50
Nationalbank......... 5% m. k....	—	—	—	—
„ „ .... 5% w. a. ...	—	—	88	—
Węg. tow. kred....... 5½% „	—	—	86	—
Obligi pierwszeństwa:				
Arcyks. Albrechta .... 100 w. a. ...	—	—	—	—
Alföld Fiume........ 5% zła. sr...	89	75	90	25
Dniestrzańskie....... 5% „ „ ..	—	—	65	—
Ferd. Nordbahn...... 5% m. k. ...	—	—	88	—
„ „ „ ...... 5% zła. ...	86	—	—	—
„ „ „ ...... 5% zła. sr...	101	—	102	—
Gal. Kar. Lud........ 5% „ „ ..	101	50	102	—
„ II. em. .... 5% „	97	50	—	—
„ 1871 III. .... 5% „	95	50	96	—
Kasz. Oderb. .... 5% „	91	—	—	—
Lwów.-Czern.-Jassy:				
„ I 1865 .... 5% sr. w. a..	—	—	—	—
„ II 1867 .... 5% „ „ „	—	—	—	—
„ III 1868 .... 5% „ „ „	—	—	—	—
„ IV 1872 .... 5% „ „ „	—	—	—	—
Mähr. Sch. Central.... 5% „ „ „	—	—	—	—
Siebenbürgen I. ..... 5% sr. w. a..	87	50	86	25
Südbahn (Lombardy). 3% „ „ „	108	75	109	—
Theissbahn.......... 5% „	—	—	—	—
Węg.-galic. Łupkow. . 5% „ „ „	—	—	—	—
„ Nordostbh... 300 5% „ „ „	—	—	79	50
„ Ostbahn.... 300 5% „ „ „	71	50	72	—

WARSZAWA, 31 maja.	Rrs.	k.	Rsr.	k.
Listy zastawne serji 1. 4%	95	40	95	70
„ „ „ 2. 4%	94	—	94	30
kupon ubiegły..............	1	75⁵/₉	—	—
„ nowe 5%	93	95	94	25
kupon ubiegły..............	2	19⁴/₉	—	—
„ likwidacyjne 4%	79	15	79	45
kupon ubiegły	1	98⁸/₉	—	—

ROZKŁAD JAZDY

wyłącznie uprzywilejowanej kolei północnéj cesarza Ferdynanda

ważny od 1go Maja 1873 r.

Odjazd z Wiednia	pociąg pospieszn. z I i II klasą.	pociąg pospiesz. z I i II klasa	pociąg osobowy z I, II i III klasą	pociąg osobowy z I, II i III klasą	pociąg os. według potrzeby I, II i III k.	pociąg mieszany z II i IV kl.	pociąg mieszany z II i IV kl.	poc. miesz według potrzeby II i IV kl.
	10.30 przp.	11.10 nocą	8.— rano.	8.30 wiecz.	8.15 wiecz.	2.— popł.	4.45 popoł.	5.— popł.
Przyjazd do								
Floridsdorf	10.39 „	11.19 „	8.10 „	8.41 „	8.26 „	2.12 „	4.58 „	5.13 „
Wagram	.	.	8.31 „	9. 3 „	8.48 „	2.42 „	5.30 „	5.45 „
Gänserndorf	11.12 „	11.52 „	8.51 „	9.24 „	9. 9 „	3. 9 „	5.59 „	6.14 wie.
Angern	.	.	9.10 „	9.45 „	9.30 „	3.34 „	6.24 wie.	6.39 „
Dürnkrut	11.40 „	12.18 „	9.25 „	10. 2 noc.	9.47 „	3.56 „	6.46 „	7. 1 „
Hohenau	.	.	9.49 „	10.29 „	10.14 nocą	4.31 „	7.22 „	7.37 „
Lundenburg	12.21 pop.	12.59 „	10.18 prpł.	11.— „	10.45 „	5.13 „	8. 3 „	8.18 „
Feldsberg	.	.	.	.	.	6.47 wie.	.	.
Nicolsburg	.	.	.	.	.	7.22 „	.	.
Neusiedl	.	.	.	.	.	7.58 „	.	.
Grussbach	.	.	.	.	.	8.26 „	.	.
M. Neudorf	.	.	10.42 „	11.30 „	11.11 „	5.46 pop.	8.40 „	8.55 „
Göding	12.56 pop.	.	10.57 „	11.45 „	11.27 „	6. 5 wie.	9.— „	9.15 „
Rohatetz	.	.	11.11 „	12.— „	11.43 „	6.22 „	9.18 „	9.33 „
Bisenz	.	2.— nocą	11.30 „	12.19 „	12. 3 „	6.48 „	9.45 „	10.— nocą
Hradisch	1.40 „	2.18 „	11.53 „	12.42 „	12.27 „	7.17 „	10.16 nocą	10.31 „
Napagedl	2.— „	.	12.15 pop.	1. 6 „	12.51 „	7.43 „	10.44 „	10.59 „
Tlumatschau	.	.	12.33 „	1.25 „	1.10 „	8. 7 „	11.11 „	11.26 „
Hullein	.	2.59 „	12.45 „	1.39 „	1.24 „	8.22 „	11.29 „	11.44 „
Prerau	2.43 „	3.18 rano	1. 8 „	2. 4 „	1.49 „	8.55 „	12. 4 „	12.19 „
Brodek	3. 6 „	4.26 „	2.24 „	2.51 „	2.51 „	9.33 „	.	.
Ołomuniec	3.28 „	5. 4 „	2.55 „	3.28 rano	3.28 rano	10. 4 nocą	.	.
Prossnitz	4.34 „	.	4.34 „	4.30 „	4.30 „	11. 4 „	.	.
Sternberg	4.24 „	.	4.24 „	4.20 „	4.20 „	.	.	.
Leipnik	.	3.44 „	2.33 „	2.43 „	2.28 „	.	12.49 „	1. 4 „
Weisskirchen	3.38 „	4. 4 „	2.56 „	3.08 „	2.53 „	.	1.22 „	1.37 „
Pohl	3.55 „	.	3.14 „	3.27 „	3.12 „	.	1.48 „	2. 3 „
Zauchtl	.	4.33 „	3.32 „	3.46 „	3.31 „	.	2.15 „	2.30 „
Stauding	.	.	3.53 „	4. 7 „	3.52 „	.	2.43 „	2.58 „
Schönbrunn	4.44 „	5. 9 „	4.18 „	4.32 „	4.17 „	.	3.21 rano	2.36 rano
Freiheitau	5.14 „	5.48 „	5.14 „	5.48 „	5.48 „	.	5.48 „	5.48 „
Opawa	5.42 „	6.24 „	5.42 „	6.24 „	6.24 „	.	6.24 „	6.24 „
Ostrawa	4.53 „	5.17 „	4.32 „	4.51 „	4.31 „	.	3.38 „	3.56 „
Friedek	6.23 wie.	6.51 „	6.23 wie.	6.51 „	6.51 „	.	6.51 „	6.51 „
Friedland	7. 7 „	7.34 „	7. 7 „	7.34 „	7.34 „	.	7.34 „	7.34 „
Hruschau	.	.	4.40 pop.	5.— „	4.40 „	.	3.52 „	4.12 „
Oderberg	5. 5 pop.	5.30 „	4.50 „	5.10 „	4.50 „	.	4.10 „	4.30 „
Wrocław	9.24 wie.	10.— rano	10.20 wie.	11.45 prpł.	11.45 prpł.	.	11.45 prpł.	11.45 prpł.
Poznań	11. 4 prpł.	4.49 pop.	11. 4 prpł.	4.49 pop.	4.49 pop.	.	4.49 pop.	4.49 pop.
Szczecin	5.12 pop.	.	5.12 pop.	.	.	.	.	.
Berlin	5.15 ran.	4.45 „	8.30 rano	10.45 wie.	10.45 wie.	.	10.45 wie.	10.45 wie.
Hamburg	3.15 pop.	.	3.15 pop.	.	.	.	.	.
Petrowitz	.	.	5.57 „	6. 6 rano	.	.	4.58 rano	5.19 rano
Pruchna	5.54 „	.	6.18 wie.	6.28 „	.	.	5.32 „	5.57 „
Chybi	6. 6 wie.	.	6.33 „	6.44 „	.	.	5.56 „	6.23 „
Dziedzice	6.24 „	.	6.52 „	7. 5 „	.	.	6.27 „	6.55 „
Bielsk	7.35 „	.	7.35 „	7.41 „	.	.	7.41 „	7.41 „
Oświęcim	6.55 „	.	7.31 „	7.45 „	.	.	7.26 „	9. 6 „
Trzebinia	7.32 „	.	8.19 „	8.32 „	.	.	9.13 „	10.15 prpł.
Szczakowa	9.14 „	.	9.14 „	10.16 prpł.	.	.	10.16 prpł.	.
Granica	9.34 „	.	9.34 „	11. 6 „	.	.	11. 6 „	.
Mysłowice	.	.	.	11.44 „	.	.	11.44 „	.
Warszawa	6. 5 rano	.	6. 5 rano	8.18 wie.	.	.	8.18 wie.	.
Petersburg	4.30 pop.	.	4.30 pop.	8.— rano	.	.	8.— „	.
Krzeszowice	7.56 wie.	.	8.45 wie.	9. 2 prpł.	.	.	10. 1 prpł.	10.56 prpł.
Zabierzów	.	.	9. 6 „	9.25 „	.	.	10.28 „	11.33 „
Kraków	8.30 „	.	9.26 „	9.47 „	.	.	10.58 „	12.— „
Lwów	5.57 rano	.	10.50 prpł.	9.45 wie.	.	.	.	.
Czerniowce	1.33 pop.	.	11.37 pop.	10.40 prpł.	.	.	.	.
Suczawa	4.41 „	.	5.46 rano	3.45 pop.	.	.	.	.
Jassy	9.33 wie.	.	1. 3 pop.	.	.	.	.	.
Podwołoczyska	11.29 prpł.	.	8.15 wie.	8.18 rano	.	.	.	.
Odessa	9.11 „	.	10.31 noc.	.	.	.	.	.

Odjazd z Wiednia	pociąg kurjerski z I i II klasą	pociąg pospiesz. z I i II klas.	pociąg kurjerski z I i II klasą	pociąg osobowy z I, II i III k	pociąg osobowy z I, II i III k	pociąg os. według potrzeby I, II i III k.
	3.— popoł.	10.50 nocą	1.35 popoł.	8.30 rano.	8.— wiecz	7.5 wiecz.
Przyjazd do:						
Floridsdorf	3.10 „	10.59 „	1.44 „	8.40 „	8.11 „	7.15 „
Wagram	.	.	.	9. 3 „	8.33 „	7.35 „
Gänserndorf	3.45 „	11.32 .	2.15 „	9.23 „	8.54 „	7.55 „
Marchegg	4.12 „	12. 1 „	2.38 „	9.57 „	9.33 „	8.25 „
Preszburg	5. 9 „	1. 6 „	3.35 „	11. 7 prpł.	10.54 „	9.40 „
Peszt	10. 5 wie.	6.35 rano	8.21 wie.	5.56 wie.	6. 6 rano	5.19 rano
Bazias	.	.	6.50 rano	8.46 rano	10.29 wie.	.

Odjazd z Wiednia	pociąg kurjerski z I i II kl.	pociąg osobowy z I, II i III k	pociąg osobowy z I, II i III k	poc. osob. według potrzeby I, II i III k.	pociąg osobowy z I, II i III k.
	1.15 popł.	7.15 rano.	6.45 wiecz.	6.15 wiecz.	9.30 noca.
Przyjazd do					
Floridsdorf	1.24 „	7.24 „	6.55 „	6.25 „	9.40 „
Wagram	.	7.46 „	7.18 „	6.47 „	10.— „
Gänserndorf	1.55 „	8. 5 „	7.38 „	7. 7 „	10.19 „
Angern	.	8.22 „	7.56 „	7.24 „	10.34 „
Dürnkrut	.	8.37 „	8.12 „	7.39 „	10.49 „
Hohenau	2.36 „	9. 1 „	8.38 „	8. 5 „	11.11 „
Lundenburg	2.57 „	9.31 „	9. 6 „	8.33 „	11.38 „
Feldsberg	.	10.26 prpł.	10.11 nocą	10.11 nocą	.
Nicolsburg	.	11. 1 „	10.51 „	10.51 „	.
Neusiedl	.	11.39 „	11.34 „	11.34 „	.
Grussbach	.	12. 7 pop.	12. 8 „	12. 8 „	.
Kostel	.	9.52 prpł.	9.27 wie.	8.55 wie.	11.58 „
Saitz	.	10. 4 „	9.41 „	9. 8 „	12.11 „
Branowitz	.	10.27 „	10. 4 nocą	9.30 „	12.32 „
Rohrbach	3.52 „	10.41 „	10.19 „	9.43 „	12.45 „
Raigern	.	10.51 „	10.29 „	9.53 „	12.55 „
Mödritz	.	10.59 „	10.37 „	10. 1 nocą	1. 3 „
Ob. Gerspitz	.	11. 7 „	10.45 „	10. 9 „	1.11 „
Berno	4.17 „	11.17 „	10.55 „	10.18 „	1.20 „
Chirlitz	.	11.44 „	11.30 „	11.30 „	.
Sokolnitz	.	11.55 „	11.44 „	11.44 „	.
Austerlitz	.	12. 8 pop.	11.59 „	11.59 „	.
Raussnitz	.	12.21 „	12.14 „	12.14 „	.
Wischau	.	12.44 „	12.44 „	12.44 „	.
Eiwanowitz	.	12.59 „	1.— „	1.— „	.
Nezamislitz	.	1.10 „	1.13 „	1.13 „	.
Bedihost	.	2.21 „	2.11 „	2.11 „	.
Prossnitz	.	2.33 „	2.24 „	2.24 „	.
Wrbatek	.	2.57 „	2.51 „	2.51 „	.
Ołomuniec	.	3.30 „	3.22 rano	3.22 rano	.
Sternberg	.	4.24 „	4.20 „	4.20 „	.
Kojetein	.	1.31 „	1.34 nocą	1.34 nocą	.
Chropin	.	1.40 „	1.43 „	1.43 „	.
Prerau	.	1.58 „	2. 2 „	2. 2 „	.
Praga	10.— wie.	7.41 wie.	7.23 rano	6.28 rano	6.43 rano
Bodenbach	2.— nocą	2.— nocą	11.40 prpł	11.14 prpł.	9.35 prpł.
Drezno	3.50 „	3.50 „	2. 5 pop.	2. 5 pop.	11.20 „
Lipsk	7.— rano	7.— rano	5.31 wie.	5.31 wie.	3.50 pop.
Berlin	8.35 wie.	8.35 „	7.55 „	7.55 „	3.45 „
Hamburg	8.— wie.	8.— wie.	5.— rano	5.— rano	10.20 prpł.

Przyjazd do Wiednia.

pociąg pospiesz.	pociąg pospiesz.	pociąg osobowy	pociąg osobowy	poc. osob. według potrzeby.	pociąg mieszany	pociąg mieszany	poc. miesz według potrzeby.	pociąg kurjerski	pociąg pospiesz.	pociąg kurjerski	pociąg osobowy	pociąg osobowy	poc. osob. według potrzeby	pociąg kurjerski	pociąg osobowy	pociąg osobowy	poc. osob. według potrzeby	pociąg osobowy
Z Hamburga, Berlina, Wrocławia, Petersburga, Warszawy, Czerniowiec, Odessy, Krakowa, Trzebini, Oderbergu, Ostrawy, Ołomuńca, Lundenburg.								Z Pesztu, Preszburga, Marchegg, Gänserndorf.						Z Hamburga, Berlina, Lipska, Drezna, Bodenbach, Pragi, Berna, Lundenburg.				
5.20 popł.	1.3 nocą	7.20 wieczorem	4.54 rano.	5.9 rano.	12.23 popołud.	4.3 rano.	4.18 rano.	2.25 popołud.	9.38 popołud.	7.42 wieczor.	6.24 wieczór.	6.20 rano.	5.45 rano.	4. 19 popołud.	8. 12 wieczór.	8.23 rano.	8. 3 rano	6. 48 rano

C. k. uprzyw. kolej galicyj. Karola Ludwika.

OBWIESZCZENIE.

Z dniem 1 czerwca r. b. aż do dalszego ogłoszenia znosi się dla transportu zboża, owoców strączkowych, nasion olejnych, mąki i wyrobów mącznych w naszéj taryfie specjalnéj Nr. 5 zawarte ograniczenie:

„do i za Kraków“

a natomiast używaną będzie z dniem powyższym ta taryfa specyalna przy wyż wymienionych artykułach przy nadaniu najmniéj 100 cet. cłowych za jednym listem frachtowym przy odległości nad 45 mil na naszéj przestrzeni bez względu na kierunek i miejsce przeznaczenia.

Lwów w maju 1873.

(4371 2-3). **Dyrekcya ruchu.**

C. k. uprzyw. kolej galicyj. Karola Ludwika.

OBWIESZCZENIE.

Dla przewozu osób, pakunków, podróżnych i pospiesznych, jako też towarów na linii łączącéj **Brody z Radziwiłowem** i przeciwnie, ustanowioną została osobna taryfa przewozowa, która z dniem otwarcia wspomnionéj linii w życie wejdzie. Taryfy te nabyć można na naszych stacyach.

Lwów dnia 28 Maja 1873.

(4372 2-3). **Dyrekcya ruchu.**

C. k. uprzyw. kolej galicyj. Karola Ludwika.

OBWIESZCZENIE.

W porozumieniu z koleją Odeską zaprowadzoną będzie nowa taryfa przewozowa dla przestrzeni **Podwołoczyska-Wołoczyska**, która z d. 1 czerwca r. b. w życie wejdzie; dotychczasową taryfę zaś z dniem powyższym znosi się. Nowe taryfy nabyć można na naszych stacyach.

Lwów dnia 29 maja 1873.

(4373 2-3). **Dyrekcya ruchu.**

M. DWORSKI

W KRAKOWIE (-?)0924

Rynek Główny L. 14,

utrzymuje na składzie

świeżą krowiankę

styryjską i czernichowską.

BELGIQUE **SPA** BELGIQUE

ŻELAZNE MINERALNE WODY, najdawniejsze i najbogatsze w swiecie w żelazo. — Sezon wód-od 1" maja do 31" pażcziemika. — Piękny, wnów wystrojony budynek dla kąpieli. — Osiem zródeł. wiadomych swoimi własnosciami, wyleczające anemii, bladaczki, konsumpcii, niepłodności, dziecinne choroby, choroby zołądka, ócz, urynowego kanała, pęcherzowy kamień i t. d. PYSZNE KAZINO. Salony dla konwersacij i gier dozwolonych. Bale i tańcujące wieczovy. — Teatr. — Koncerta podczas dnia i wieczorem. Hoteli, restawracii i kawiarni pierwszego rzędu. Polowanie, połów, vyb, strzelanie do celu. Ardeńskie koni. Wielkie wyścigi. — Steeple chase. — Sprzyjająca dla zdrowia miejscowość; przechadzki i okolicy znamienite. Komunikacii s całą Europą za pomocą żelaznej drogi. Telegraf.

Na pierwszych tegorocznych (1873) wielkich konkurencyjnych próbach kosiarek otrzymały z pomiędzy najznakomitszych angielskich i amerykańskich fabrykantów właśnie **kosiarki**

Waltera A. Wood'a

pierwszą nagrodę w **Pau** (Francya) — **jedyną nagrodą** (srebrny medal) w **Ayr** (Szkocya).

Jeneralna ajencya i skład

A. MACKEAN'A & Co. w Krakowie.

„New Champion“ maszyna do koszenia zboża i trawy fl. 455 w. a.
Nowa **patentowana maszyna do koszenia trawy** z żelaznemi ramami fl. 295 w. a.
Transito o fl. 10 taniéj.

Prospekta i objaśnienia darmo i franko. (4369 3-8)

Instytut Ordynacyjny dla słabości ukrytych i skórnych

Dr. L. Gotlieb Kraus,

em. sekundarjusz klin ki i oddziału dla syfilitycznych przy c. k. wiedeńskim szpitalu powszechnym.

Wien, Franz Josefs-Quai, WerderThorgasse, II. Stock.

Swieże i zastarzałe spławy rurki moczowéj i spławy kobiece, leczą się **radykalnie** według metody **całkiem nowéj, licznemi świadectwami stwierdzonéj**, nie sprawiając najmniejszego bolu i to w 2ch lub 3ch po sobie następujących posiedzeniach.

Ordynacya od 11 — 2 i od 5 — 8 wieczór.

Także listownie. 4104(-?)I

Do apteki Stockmara

w Krakowie

potrzebnym jest **praktykant z ukończoną 4 — 5 klasą gimnazyalną.** (4362 3-3).

ADWOKAT

Dr. Zygmunt Blatteis

otworzył biuro swoje w Krakowie przy ulicy Grodzkiéj pod l. 87/227 Gm. II na I piętrze. (4370 3-6).

Do Szanownéj **Fabryki** c. k. uprzyw.

ARCANUM

Wiedeń, Neubaugasse, Nr. 70

Dalszy wyciąg z jednego z listów codziennie nadchodzących:

Proszę przysłać mi odwrotną pocztą sześć pudełek

„ARCANUM“

okazało ono tu już świetne skutki.

Szeghalom 17 lipca 1872.

zostaję z poważaniem

Hrabina Bathyany.

Również prawdziwe **Mydło Cytrynowe**, najskuteczniejszy środek przeciw odmrożeniu i nagniotkom dostać można: w Krakowie u p. **Wilhelma Fenza** w Rynku naprzeciw kościoła ś. Wojciecha i **Józefa Jahna** — w Tarnowie u p. **A. Wielegórskiego** — we Lwowie u p. **J. W. Królikowskiego** — w Przemyślu u p. **Gajdeczki** — w Rzeszowie u p. **J. Scholttera i Spółki** — w Nowym Sączu u p. **Ignacego Garana.**

Ceny: Jeden słoik „mydła cytrynowego“ 50 ct. — „Trucizny na szczury“ duży słoik 1 złr. 10 ct., mniejszy 90 ct.

Na zamówienie, pojedyncze słoiki posyła się za pobraniem na poczcie. 3277(3-6)

Już nie potrzeba frotera!

Angielska połyskująca

PASTA KAUCZUKOWA

do najtrwalszego, najpiękniejszego i najtańszego zaprawiania wszelkich podłóg.

Ten **najkorzystniejszy wynalazek** odróżnia się od wielu do zaprawiania używanych lakierów szczególnie przez to, że skutkiem nader szczęśliwie udanego składu chemicznego, w połączeniu z kauczukiem, pasta nabrała właściwéj **ciągłości**, co zapewnia jéj trwałość, przeto podłoga nią zaprawiona **urąga wszelkim zniszczeniom**, a przy jakiejkolwiek staranności kilka lat pozostaje piękną. — Cena pudełka wraz z objaśnieniem złr. 1.30. — Główny Skład dla Galicyi w **Krakowie** u p. **Józefa Goldwassera** na Stradomiu w domu p. Deichesa. 4229(8-12)

POLAK

wysoko wykształcony, z dobréj familii, który wiele wojażował i zna dobrze obce języki, życzy sobie znaleść odpowiednie miejsce lub zajęcie tu lub na wyjazd. Wiadomość w Biurze Informacyjnym p. Derpowskiego przy ulicy Grodzkiéj pod Nr. 67. (4384 1).

Zaproszenie do spróbowania szczęścia!

300,000 M. Ct.

w szczęśliwym wypadku jako największą wygraną podaje *najnowsze wielkie losowanie pieniężne, dozwolone i poręczone przez wysoką władzę wolnego miasta Hamburga.*

To losowanie pieniężne w ten sposób jest urządzone, iż w krótkim przeciągu czasu (w 7 oddziałach) wyciągniętych zostanie z pewnością 43,800 wygranych, między któremi znajdują się *główne wygrane* w danym razie *M. Ct. 300,000;* szczegółowo *200,000 100,000; 75,000; 50,000; 40,000; 2 po 30,000; 1 na 25,000; 3 po 20,000; 3 po 15,000; 6 po 12,000; 13 po 10,000; 11 po 8,000; 12 po 6,000; 32 po 5,000; 65 po 3,000; 204 po 2,000; 412 po 1,000; 412 po 500; 472 po 200; 19,800 po 110 t. d.*

Już 18 i 19 Czerwca 1873 r. odbędzie się najbliższe pierwsze wylosowanie wygranych tego przez *rząd poręczonego losowania kapitałów,* jak to z urzędu postanowiono, — kosztuje zaś

1 cały los oryginalny tylko złr. $3^1/_2$
1 połówka lósu „ $1^3/_4$
1 ćwiartka „ 1

któreto losy, zupełnie według upodobania, za nadesłaniem odpowiednéj kwoty przez podpisany Dom bankowy sprowadzone być mogą.

Mój *obecnie od 21 lat* istniejący kantor ma nadzwyczajne szczęście, gdyż oprócz wielu innych znacznych *głównych wygranych* wypłaciłem w tutejszych stronach niedawno według rządowych dowodów

1 wygraną na 152,000 M. Ct. i
1 „ 152,500 „

dlatego też słusznie mogę zaprosić do ogólnego i szczęśliwego uczestniczenia.

Wykonywując zamówienia dołączam potrzebne urzędowe wykazy bezpłatnie a po uskutecznionem ciągnieniu otrzyma każdy z moich interesantów natychmiast i bez wezwania urzędowe wykazy wygranych, z czego wynik jest uwidoczniony. *Wypłata wygranéj* odbywa się *punktualnie* za poręczeniem rządu.

Ponieważ przewidzieć można, iż współudział w tém na bardzo rzetelnéj podstawie opartem losowanin będzie bardzo liczny — przeto uprasza się z powodu bliskiego losowania łaskawe zamówienia jaknajwcześniéj wprost nadsyłać do domu *bankowego* znanego pod firmą

(4360 4-9). **J. Dammann w Hamburgu.**

M. DWORSKI

w Krakowie, Rynek główny pod Nr. 14

poleca swój dobrze zaopatrzony

Skład papieru zwyczajnego i listowego,

KSIĄG HANDLOWYCH, KOPIAŁOW i KSIĄŻECZEK NOTATKOWYCH

z pierwszéj fabryki E. Rollingera w Wiedniu oraz

wszelkich potrzeb piśmiennych i kontoarowych

z najpierwszych fabryk austrjackich i zagranicznych.

SKŁAD KAS OGNIOTRWAŁYCH, KASETEK

i maszyn do kopiowania z fabryki F. Wertheima i Spółki w Wiedniu.

Skład cybuchów, fajek tureckich i piankowych, cygarniczek,

oraz wszelkich potrzeb dla palących.

Skład herbaty, araku, rumu, essencji, likierów, wódek gdańskich i rosolisów.

Skład wody kolońskiéj, perfumeryj, mydeł, grzebieni, szczotek, szczoteczek do zębów

I WSZELKICH POTRZEB TOALETOWYCH.

(4244 7-?)

Skład różnych wyrobów galanteryjnych

jako to:

albumów, pugilaresów, portmonetek, torbeczek i neceserów podróżnych, kart do gry i tp.

Wyłączny skład ulepszonéj masy woskowéj do zapuszczania podłóg i posadzek

ze słynnéj fabryki **J. Vetulaniego w Warszawie.**

☛ Odsprzedającym ustępuje się na masie woskowej **stósowny rabat.** ☚

Zajmuje się wyrabianiem wiz paszportowych i legalizacji dokumentów u wszystkich konsulatów zagranicznych.

Wszelkie zamówienia zamiejscowe uskuteczniają się niezwłocznie za pobraniem należytości.

Ces. król. uprzyw. galicyjski akcyjny

BANK HIPOTECZNY

wydaje we Lwowie

i przez filje

w Krakowie, Czerniowcach i Tarnopolu

od dnia 1go lutego 1873 r.

ASSYGNATY KASOWE

5 procentowe płatne za 8 dni po wypowiedzeniu
$5^1/_2$ procentowe płatne za 14 dni po wypowiedzeniu
6 procentowe płatne za 30 dni po wypowiedzeniu
$6^1/_2$ procentowe płatne za 60 dni po wypowiedzeniu
7 procentowe płatne za 90 dni po wypowiedzeniu.

Wszystkie Asygnaty Kasowe przed 1 lutego 1873 w obieg puszczone oprocentowane będą

od dnia 1go lutego 1873

o $^1/_2$ procent wyżéj z zachowaniem dotychczasowych terminów wypowiedzenia.

Lwów, 20 stycznia 1873. 3955(-?) **Dyrekcya.**

Do sprzedania

majątek ziemski w powiecie Jasielskim, przy gościńcu z Rzeszowa do Krosna, $5^1/_2$ mili od stacyi kolei żel. w Rzeszowie, a 4 mile od stacyi kolei żel. w Ropczycach, obejmuje około 330 morgów ziemi, z tych 100 morgów rędzin, 200 mor. w równem górzystem położeniu do słońca, a około 30 mor. zajmuje las młody, przeważnie sosnowy w części zaś dębowy; prócz tego propinacya czyni rocznego dochodu około 500 złr. Prawo patronatu służy właścicielowi. Dwór obszerny, murowany o piętrze w pięknym ogrodzie; inne budynki gospodarcze prawie wszystkie nowo murowane przy samym gościńcu. Poczta znajduje się w bliskości i dwa razy codzień dochodzi. Na majątku tym nie ciążą żadne długi.

Wiadomość udziela ustnie lub pisemnie na listy opłacone p. F. S. sekretarz Rady pawiatowéj w Krakowie i p. Aszkanazy ajent sprzedaży dóbr we Lwowie, plac Gołuchowskiego Nr. 10.

(4367 3-3)

Lodownia w wozie kolejowym

Austr. Stowarzyszenie dla Handlu i zaopatrzenia

(dawniéj F. Bahl)

(Oester. Handels- u. Approvisionirungs - Verein)

Fleischabtheilung Grossmarkthalle w Wiedniu

zawiadamia niniejszém P. T. przesyłających z **Bukowiny i Galicyi**, że mięso przesyła się na całéj linii **aż do Wiednia w wozach kolejowych, napełnionych lodem.** — Korzystając z téj sposobności polecamy przesyłkę **wołowiny, cielęciny i wieprzowiny,** których jak najkorzystniejszą sprzedażą się zajmujemy. (4356 4-6).

Przestroga.

Uzupełniając moje dawniejsze ostrzeżenia, tyczące się **fałszowania mojego Korneuburgskiego proszku dla bydła**, oznajmiam, że w ostatnich czasach jeden przemysłowiec sprzedawał proszek dla bydła, mający winietę, na któréj wprawdzie nie znajduje się ani moja firma, ani nazwa „Korneuburgski proszek dla bydła", ale która przecież co do kształtu, koloru i rysunku tak wielkie ma podobieństwo z moim ochronnym znakiem, że z tą winietą paczki zawierające proszek dla bydła bardzo łatwo mogą być brane za mój wyrób.

Ponieważ znawcy jednomyślnie orzekli i dowiedli naśladownictwa mojego znaku — przeto sąd zakazał temuż przemysłowcowi **daléj używać tego przeze mnie zaprzeczonego znaku** i sprzedającym tenże nieprawnie oznaczony proszek dla bydła robię uważnymi na to, **że dalsza sprzedaż jest przez sąd zabronioną i będzie karana grzywnami i nawet więzieniem.**

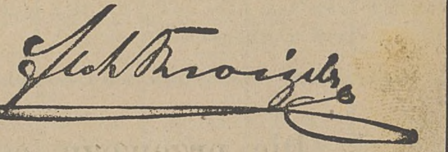
Panowie kupujący mój **prawdziwy c. k. konces. Korneuburgski proszek** dla bydła raczą na to uważać, że na mojéj winiecie znajduje się w poprzek mój niżéj umieszczony podpis w czerwonym kolorze.

Korneuburgski proszek dla bydła i inne moje weterynaryjne wyroby można dostać prawdziwe:

W KRAKOWIE: u pp. M. Jawornickiego, Józefa Jahna. — We LWOWIE u K. Iskierskiego, p. Mikolascha, S. Ruckera, J. Beiser, S. Niessler; J. Piepes. — W ANDRYCHOWIE u pp. Fr. Unger Miszko. — W BIAŁÉJ p. E. Keller. — W BIELSKU p. S. A. Stanko apt., J. Knaus. — W BOCHNI p. Paweł Niedzielski i p. A. Faliszewski. — i p. J. Fadenhecht. W BÓBRCE p. A. Karpuczki. — W BRZEŻANACH p. J. Margulies, p. Żminkowski apt. — W BEŁZIE p. Hrymak.— W BORSZCZOWIE p. M. Niemczewski. —W BRODACH w aptece p. Ed. Liszka, M. Kulak — W CZERNIOWCACH p. E. Schmirch. W DZIKOWIE p. S. Bodziński. — W DROHOBYCZU p. Kleczkowski. — W GRÓDKU p. I. Willig. — W KOŁOMYI p. Sidorowicz. — W KOZOWÉJ p, Michalewicz apt. — W LEŻAJSKU p. J. Hirschfeld. — W LIMANOWIE p. A. Müller. — W LISKU p. R. Barański. — W MIELCU p. Władysław Satkowski. — Kleinmanna spadk. — W MIKULIŃCACH u p. Miedlnickiego. — W NOWYM TARGU p. L. Kamieński. — W NOWYM SĄCZU pani Kosterkiewiczowa wdowa. — W POPRADZIE p. E. Krompecher. — W PRZEWORSKU p. S. Keller. — W PRZEMYŚLU pp. Gajdeczka syn i Edward Machalski. — W RZESZOWIE p. J. Schaitter i syn. — W ROZWADOWIE p. Karol Marecki. — W SMOLNICY p. F. Wimmer. — W STANISŁAWOWIE p Sebensitz, Ad. Beill. — W STRYJU p. Sdragowski; — W TARNOWIE p. Wielogórski, Mildner & Comp. — W TARNOPOLU pp. A. Morawetz i S. I. Zeliner. — W WADOWICACH p. A. Foltin i p. Ant. Uhma wdowa. — W WIELICZCE p. B. Wątorkowa wdowa. — W ZALESZCZYKACH p. J. Kodrębski i spółka.

☛ Kto mi wskaże fałszującego mój ochronny znak tak, że go mogę sądownie pozywać i ukarać, **otrzyma nagrodę aż do 200 złr. w. a.**

Korneuburg, 17 kwietnia 1874 r. 4375(1-3)

Ateny 1/13 kwietnia 1872.

Do p. Dra J. G. Popp'a nadwornego dentysty

w Wiednu, miasto Bognergasse L. 2.

Proszę najuprzejmiéj przesłać pod moim adresem król. greckiemu dworowi 12 flaszek swojéj wybornéj

Anaterynowéj wody do ust.

Intendent król. greckiéj listy cywilnéj
A. Kalinsky w. r.

Do pana c. k. nadwornego dentysty J. G. Popp'a w Wiedniu.

Proszę mi przysłać zaraz za zaliczeniem pocztowem 12 flaszek swojéj „wyśmienitéj anaterynowéj wody do ust" do zdrojowisk Liebenstein (w Turyngii.

Z poważaniem
Hrabina Orłoff-Denissoff
z Rosyi.

3943(1-5)

MOŻNA NABYĆ:

w **Krakowie** u pp. aptekarzy: W. REDYKA „pod Barankiem", SIEDLECKIEGO, J. TRAUCZYŃSKIEGO w Rynku głównym pod „Koroną", ERNESTA STOCKMARA, Flor. SAWICZEWSKIEGO — daléj u pp. M. DWORSKIEGO, T. GÓRECKIEGO, J. JAHNA, L. FEINTUCHA, WILHELMA FENZA, Rynek Główny, Nr. 49; We **Lwowie** w apt. dra chemji TYTUSA ZARZYCKIEGO, p. MIKOLASZA apt., p. A. BERLINERA apt., p. EHRENBERGERA aptek.. p. Fr. KLEINA wdowy, p. Bonif. STILLERA, p. Z. RUCKERA i p. J. PIEPESA apt. — **w Brodach** u p. M. S. FRANCAS kupiec. — **W Nowym Sączu** p. S. LICHTMANN kupiec.

6000mi świadectw

uwieńczona

SUGAR PEA.

Kaszlu i chorób płucnych już nie ma.

Jedynie pomaga tylko przez **J. Pocztę** wyrabiany i słynny w świecie groszek cudowny. Według zdania wielu sławnych panów lekarzy i professorów, jest mój powszechny środek (Sugar Pea) najlepszym lekiem dla **kaszlących i chorych na płuca**, gdyż po użyciu tego cukrzanego groszku (nazwanego cudownym groszkiem) z pewnością kaszel ustaje, flegma odchodzi i płuca się wzmacniają. — Groszek ten cukrzany leczy wszelką chrypkę i cierpienia w szyi. **Cena pudełka 50 ct.**

Zamówienia przyjmuje **J. Poczta „Fabryczny Główny Skład" w Wiedniu Kärntnerstrasse N. 40** (wchód z Cäciliengasse, N. 1).

Na Galicyę Główny Skład u p. **J. Goldwassera w Krakowie na Stradomiu w domu Deichesa.** 4199(9-12)

Od wielu lat w najwyższych i najdalszych warstwch znany i ulubiony

Proszek dla Dam

z apteki „pod złotym jeleniem", na Kohlmarkt Nr. 11 udziela natychmiast **skórze białości, gładkości i delikatności,** nawet bynajmniéj nie będąc szkodliwą. Cena pudełka proszku **różowego** lub **białego 50 kr.**

Prawdziwy ma tylko jedynie w głównym i rozsyłkowym składzie, w aptece „pod złotym jeleniem" Kohlmarkt L. 11 **W. Twerdy** w Wiedniu. (4278 6-20).

☛ **Proszę uważać na moją pieczątkę i etykietę** ☛

Odznaczone w Paryżu 1870 r.

Od dwóch lat miała moja żona o**kropny kaszel.** Po użyciu rozmaitych leków, nie pluła już tak bardzo krwią jak pierwéj. Nareszcie zażywała moja moja żona biały syrup piersiowy G. A. W. Majera z Wrocławia, a po zażyciu $^2/_4$ flaszki o tyle się jéj polepszyło, że w nocy mogła spać spokojnie, po użyciu zaś jednéj połówki flaszki **ustąpiła zupełnie choroba;** i dlatego poczuwam się do obowiązku — bym **podobnie cierpiącym zalecał najgoręcéj ten biały syrup piersiowy,** który można dostać u pana Karola Nappe'go w Naugard.

Kartzig p. Naugard w Pomeranii 11 lutego 1871 rokn.

F. Radlaff, bednarz.

☛ Prawdziwy **Syrup Piersiowy** jest zawsze do nabycia **w Krakowie** w aptece p. **WIKTORA REDYKA** na Małym Rynku i **PIOTRA KROKIEWICZA** na Stradomiu — w Tarnowie u p. **W. T. A. Wielogórskiego** — w Przemyślu u p. **Edwarda Machalskiego** — w Brzeżanach u p. **B. Fadenhecht.**

Proszę uważać na pieczątkę i etykietę

☛ Zapewnione od fałszowania i naśladownictwa znakiem ochronnym wedle c. k. patentu z d. 7 grudnia 1868 do l. 130/534. (4291 1).

☛ **Każda flaszka jest opatrzona moją firmą.** ☛

W drukarni "Kraju" pod zarządem St. Gralichowskiego.